EESTI PÄEVA-LEHT

ESTNISKA DAGBLADET
8. aastakäik
Toimetaja Juhan Kokla
Vastutav väljaandja (ansv. utg.) Hans Schöter
Peatoimetus ja talitus:
EESTI MAJAS, Stockholmis, sissekäik, Kocksgränd 8
Aadress: Box 16220, Stockholm 16
Telefon: 21 84 46
Toimetus Eskilstunas:
Toimetaja Jüri Aus
Aadr.: Eesti Päevaleht, Box 120, Eskilstuna. Telefon: 016/477 72
Tellimispostgiro nr. 25850
Tellimishinnad:
Aasta ..... kr. 110:—
Termin (4 kuud) .. kr. 40:—
Kuu ..... kr. 12:—
Kuulutusehind 70 ööri mm.
Arikuulutused 85 ööri mm.
Eskilstuna-Kuriren Tryckeri AB
Eskilstuna 1966

Eskilstuna-Kuriren

Teisipäeval, 17. mail 1966
Upplaga C
Nr. 113 (2161)

Ägedad lahingud Da Nangis

Vietcong kasutab ära üldist segadust

SAIGON — Pühapäeval teostasid Louna-Vietnami valitsusväed välkoperatsiooni hudasuuliste kontrolli all oleva linna Da Nangi vastu. Aktsioonist võttis osa viis pataljoni valitsusvägesid, keda lahingutes lõpptasis toetasid m. h. soomusjõud. Valitsati kiiresti kõik linna strateegilised paigad, nende hulgas raadiojaama, mis kuni viimase ajani oli ainuke side- ja teatevahend valitsusvägede vastu. Arvatakse, et lahingud on kaotanud surmahoorti. Da Nangi saabu-hiljem välkvisidide ka valitsusjuht Cao Ky. USA välisministeerium laskis teatavaks teha, et Cao Ky operatsioon budistide vastu toimus n. ö. "ameerikluste seljataga" ja et lahingutest ei võtnud osa ameerika sõjavaehased. Välisministeeriumis arutatakse olukorda välisalnister Dean Ruski juhtimisel. Esmaspäeval aga pühkesid ägedad lahingud punaterroristide ja USA vägede vahel Da Nangi otsese läheduses. Linnas eneses jätkusid kokkupuited valitsusvägede ja budistide vahel.

BONN — Lääne-Saksa valitsus teatas pühapäeval, et Bonn tunnistab vene ime suurmaalikuna Lääne-Saksamaal hoiskSemjon Tsarapkini, kes asugu lahkunud Andrei Smirnovi kohale. Viimane on tegutsenud N. Liidu suurmaalikuna ligemale kümme aastat ja teda on määratud Kremli poolt uueks suurmaalikuks Türgis.

UUDISED LUHIDALT

BUKAREST — Läänevaatlejate hulgas on täpsemana arvatud, et Rumeenia peagu demonstratiivselt ignoreeris Varssavi-pakti 11. aastapäeva ega avaldanud asja kohta ajakirjanduses ühtki rida. Samuti ei korraldatud miitinguid ega ajaväljaparaade. Teised ida-riigid ostsusid juubelipäevale suuri tähelepanu vähemalt ajalehtede veergudel. Oletatakse, et suhted Rumeenia ja N. Liidu vahel on järjekindlasti jahenenud, sest selle pärast, et Rumeenia ei poolda vene plaane, mis näevad ette liikmesriikide armeede integreerimist Varssavi-pakti raamus.

PORT SAID — Egiptust külastav N. Liidu valitsusjuht Kossügin selgitas oma Port Saidis peetud kõnes, et Kreml "aitab toetab Egiptust võitluses imperialismi vastu". Mispeale Egiptuse diktaator Nasser ka omalt poolthuse teha kõike, et "imperialismi purustada". Tõenäoliselt loodab Nasser veneliitelt saada suuremat laenu ja võibolla ka moodsamaid relvi.

Protestid rahauhinna kandidaadi Undéni vastu

Balti ja rootsi organisatsioonid saatsid ära Nobeli rahuauhinna komiteele Norra parlamendi juures kirja, milles protesteeritakse end. Roots valisministri Östen Undéni rahuauhinna kandidatuuri vastu, mille esitas grupp Rootsi riigipäeva liikmeid. Organisatsioonid — Balti Komitee, ERN, ERF, Läti RF, Läti selts Dungavas Vanagi, Nya Tisdagsklubben ja förbundet Kämpande Demokrati — teatavad, et 146 laittase väljaandmise taustal, milles tegev otsustavalt olj Östen Undén, ei ole taidetud kandidaadi juures kõrged humaansuse printsiibid.

Kirjas märgitakse, et Östen Undéni kandidatuuri ülesseadmine on balti põgenike ringkonnis vastu võetud norutunnetega, kuna raske on unustada 1946 aasta väljaandmise tragöödiat. Edasi kirjeldatakse väljaandmise sündmust ja rõhutatakse, et välisminister Undén, kes ise koondsõnavõtlususe printsiipotsusest väljaandmiste kohta osa ei võtnud, saanuks Kergesti välisministriks saades tegutseda otsuse muutmiseks. Selle asemel laskis ta end veenda väljaandmise vajaduses. Ta esines tema poole pöörduvate delegatsioonide ja riigipäeva ees selle küsimuses hoiskuiga, mis peegeldas jahedust väljaantavate baltlaste edaspidise saatuse vastu. Riigipäeval ja mujal andis ta kogumi balti rahvastele mõu leppida vene okupatsiooniga. Kirjas konstateeritakse et suurem osa väljaantust saabunud andmetel hukkusid vene koondlaagrites või veel pulmemates olukordades.

Peamotivirikes välisminister Undénile oli, üteldakse kirjas, saavutada hääd vahekordi vene reziimiga. Poliitine tasutudlikkus ei tohi aga maksta inimeste elusid. Nobeli rahuauhinda tuleks välja anda isikutele, kes omavad teenetd humaansuse alal:

"Talkud, kes kannavad vastutust, selliste ebainimlike tegude eest, nagu baltlaste väljaandmine ei saa olla õigustatud austusavaldusteks Nobeli rahuauhinna laadist. Hr. Undéni korduvad allakriipsutamised, et balti rahvad peavad leppima N. Liidu kitse hitmisega, kõlvad samuti otseselt vastu rahuauhinna püüdluste kuna püsivat rahu kunagi ei saa ehitada vabade rahvaste vastu tarvitatud vägivallale," ütlevad ütlevad organisatsioonid.

Balti topelt-riikkondsus riigipäeval

Rootsi riigipäeval esitas riigipäevaliige Yngve Holmberg (hogerlejaro) välisministrile Torsten Nilssonile küsimuse baltiaste topeltkodakondsuse küsimuses:

"Kas Tema ektsellents on valmis ühendüses vene valitsusjuhi Rootsi-külastusega suvel algatama läbirääkimisi ressmärgiga vastastada Balti riikidest pärinevate rootsi kodanikke sovetiviene kodakondsusest?"

Kirjalikule küsimusele järgneb vastus riigipäeva korra kohaselt hiljem.

Gümnaasium avab klassi

Reaalkooli või pühikooli kõrgestme lõpetajaid, kes soovivad õpingud jätkata Stockholmi Eesti Gümnaasiumis, palutakse end registreerida kirjalikult kuni 25. maini aadressil:

Eskniska Gymnasiet c/o Stockholm Universitet, Apelbergsgat. 59, III Stockholm c. Vajalikud andmed: 1) Eesi- ja perekonnanimi ja sünniaeg. 2) millise kooli või klassi ja millal lõpetanud, 3) aadress ja telefon. Avaldiselle lisada: a) sünnitõend, b) viimane klassitunnistus.

● Lakewoodi koguduse esimeheks valiti tagasi Harry Must ning juhatusse K. Kiudma, A. Mannik, A. Ruubas, O. Mandel, E. Ardon ja E. Tamm.

Ennadepäev on ukse ees — eesti koolis Stockholmis harjutavad lapsed ettekandeid emale (EPL-foto Tippo.)

Poliitiline peitemäng Soome uue valitsuse moodustamisel

Soome uue valitsuse moodustamine on veninud pikale. Senikest on määdunud kuu aega, kui vabariigi president tegi viimasetel valimistel võitnud sotsiaaldemokraatlike partei juhile Rafael Paasiole ettepaneku koostada uus kabinet. Algul käskis president pinda sondeerida kõigi parteide koalitsiooniks ja kui see ei peaks õnnestuma, siis katset teha sotsiaaldemokraatlike vähemusvalitsuse moodustamiseks. Teadjad inimesed ei uskunud, et vabariigi president neid ettepanekuid lieberi mõtles. Kõigi aegade kogit'ema ei ole pärnegu mõeldav, kre viiks toima tuhi ehk suuriman hädaabi puhul. Igas normaalses parlamendis peab olema ka opositsioon. Paistab, et need kombinatsioonid olid möeldud poliitilseks vaatemänguks, tõeliste karatsuste peitmiseks. Vabariigi presidendil oli kindlasti teada, missugune koalitsioon nues olukorras Moskvale peaks meeldima.

Ja see plaan kerkis ka varsti päevakorrale. Vähepeal lasti veel sotsiaaldemokraatide ühel juhtiliseadlikul, oli ka üks osa praegu Rahvadem

EPL 17. mail 1966

AMEERIKA-VAEN?

Kadunud Stockholms-Tidningen alustas enne hingusematekad kultuurisuksused mitte aimugi ei kritiseerinud Ameerika Ühendriike, vaid otseselt soovitasid USA-d vihata. Meenub, et vastukaluks lasti veergudele ka paar tagasihoidlikku USA kaitsjat, kuid tookordses valitsusorganis jäi Ameerikale teravalt kriitiline joon peale, kuna seda alla krunsatas peatoimetaja Fredriksson isa oma kirjutustes.

Sellest peale on tänavapäbel-modsid, noorsotsialistid ja loomulikud noorkommunistidkommunistid korduvalt taktsimatult demonstreerinud USA vastu ning asi kulmineerus hiljuti tähelipu põletamisega. Need on olnud ekstsessid, kuid ka mõistlikumal poolel on võetud kritilisi toone USA osas — pooldavad valitsuse liikme Olof Palme sõnavõtud nine äsjane sotsiaaldemokraatide maidemonstratsioon, kus domineeris Vietnam. Kogu ajakirjandus kuni paremnoolseni välja on kommunistiku vietconni sissiliikumise õilistanud FNL-iks, "rahvusliikuks vabaduslikumiseks" igapäevastes telegrammides, mis ju omakorda oma sisus peab tähendama, et USA võitleb vabaduslikumise mahasurumiseks.

Selle kõige taustal ei ole imestada, kui väljaspoolt vaatlejad kipuvad muljet saama, et rootsi rahvas on muutumas ameerikaste-vaenuliseks. Vaevalt see nii siiski on. Kuid välised märgid kriinsutavad nii tugevalt alla pidavalt vaenulikke mõttekäike ja avaldusi, et teist järeldust on raske teha. Võib vihjemalt karta, et massmeedumide propagandamõju pikapeale mõjustab avaliku arvamise laadi ja siis tekib juba tõsisem oht, et demokraatlik rootsi rahvas, pealegi neutraalne, satub liha halvemasse vaidekorda ameerika rahvaga. Kes eelindab maailma suurimat demokraatlast ja ainsat globaalset vabaduse kaitsjat.

Nagu ikka demokraatiad, ei reageeri USA nii teravalt ja jõulisel; ebameeldivuste suhtes. Lipupõletamiselegi järgnes vaid tagasihoidlik suursaadiku külaskäik välisministeeriumisse, mida mõned ajalehed isegi pahaks papidi kui asiatut, sest olevat ju päevaselge, et rootsi rahvas ja riik ei ole Ameerika vastu. Ollakse harjunud demokraatiaid kritiseerima ja rünnama, samal ajal kui tunnetakse instinktiivset kaitsust avameelsuse suhtes näit. idadiktatuuride vastu, mis asuvad otseses naabruses.

Svenska Dagbladeti suurepärane kulturiinaargiinalide autor Gunnar Unger töi oma laupäevases vestluses selle probleemi drastiliselt siime ette just USA lipupõletamise taustal. Ta tuletab meelde, et praeguseid suuresuised vabaduste eest võitlejad Vietnami osas, olid täielikud vaikivad argpüksid, kui naabruses sõbralikud Balti riigid hävitati ja rahvad orjastati, nad ei julge niutsatadagi, kui iga päev Berliini-müüri ees mõrvatakse rahvapolitsei kuulipildujavalangutega vabadustihkavaid inimesi. Kui aga kõne all on Vietnam, siis ronitakse kõnepulti ja viibutatakse USA ja tema presidendi suunas rusikat. Sellesama USA vastu, kellele kogu Euroopa ja kogu demokraatia peab tänulik olema, kassa arvatud sõjast tervelt pääsenud Rootsi. Kui USA poleks sõjas vahele astunud, oleks Rootsi ohud natsistlik vasall ja kui USA poleks pärast sõda Euroopasse jäänud, oleks Rootsi võinud olla kommunistlik vasall. Ja kas olnverdab USA praegu lusti pärast oma noogi Vietnamis? Tänavuõõbel nõuab siin Rootsis USA lahkumist Vietnamist ning Kagu-Aasia andmist vabaks kommunistiklikuks valiustuscle. Aga miks USA ei peaks siis sama loogikaga maha jätma ka kogu Lääne-Euroopa — vabaks kommunistlikule ülevõtmisele?

Ungeri loogika on terav, ent tohiks mõtlejaid vähemalt mõtlema panna. Vaevalt aga juhtub maailmas, et tänulikkus mineviku heategude eest kestaks kaua. USA oli tõepoolest pärast sõda Rootsis väga populaarne ja selle tulemusena muutuski Rootsi "välkseeks Amerikaks", nagu seda on öeldud. Kus sunnas aga radikaalsed jõud seda maad praegu tahavad vedada? Kui kunagi neutraalsus tõesti on olnus, kas siis peale demokraatliku USA on veel mõni reaalne appuütlemise võimalus? Viimase appiminek mujal aga mõistetakse kaugse põhimõttel hukka.

Et radikaalne trummipõristamine Rootsist Ühendriikide vastu seal kuulmata ei jää — see on tugevamaid Euroopas — seda kriipsutas alla dir. Axel Iveroth ajavahtus New Yorgis, märkides, et rootsi firmad on juba kümneid miljoneid dollareid kaotanud lipupõletamise tagajärjena. USA reageerib vaikselt äriside mete nõrgendamisega. Võidetud goodwill, sõbralik suhtumine, saab raskeid mõrasid. Nii langeb radikaalide "ameerika-vaen" kaudselt tagasi Rootsi majandusele, laba see peaks panema "heaolu-maa" poliitiliselt mõtlema. Maa, milline on pääsenud sõdadest seniini just ettevaatlikult ja mõtleva välispoliitikaga.

Kla.

Ilmus

Thomas B. Costain

Viimne Armastus

Romaan, 456 lehekülge.

Tõlkinud H. Ingelman.

Kr. 17:— brosh.

Kr. 23:— köites

ORTO liikmeile:

Kr. 10:— br., Kr. 14:— köites (+ käibemaks & saateluku).

Käsitleb Napoleoni vangipõlve Püha Helenal ja tema armastust inglanna Betsy Balcombe'i vastu.

ORTO esindus - Box 47, Hisings Tuve.

Telefon: Göteborg – 66 02 53.

Leinateateid

Sherbrooke'is, Kanadas suri 5. mail Roman Karro, sünd. 1906 a. Tallinnas. Kodumaal tõstas ta pikemat sega Pikalaenu pangas ning Saksa okupatsiooni ajal oli kutsekogude juhatajaks.

Hamiltonis suri 6. mail Aino Mets, sünd. 1923 a. Kuressaares.

Torontos suri 1. mail Nelly Schmidt, sünd. 1897 a. Läänemaal.

Möbl. tuba

Nackas välja üürida.

Tel. 716 30 99

STOCKHOLMS SPARBANK

EESTI HOIUKONTO

hoiuraamat on kehtiv hiigis Sparbank'ide kontorites üle kogu Rootsi — samuti ka Soomes, Taanis ja Norras.

EESTI LAENU-HOIU ÜHISUS

Box 16318, Stockholm 16

Intervjuu Silvia Leituga

alg. 1. lhk.

ritud rüetuses. Eesti Rahva Muuseumi rikkalike kogude kaudu oli suurepärane võimalus rahvarüete alasse süvenemiseks.

Hiljem, kui õppisin Müncheni kunstikadeemias, tegi professor Emil Preetorius meile ettepaneku akvarellis maalida valik eesti muugsatest rahvariietest. Need seisid aastaid akadeemia seintel.

Hiljem, kui pärast kapitulatsiooni algas eesti põgenike kultuuriline tegevus Saksamaal, läks rahvariide motiive veel rohkem tarvis ja neid paeks leidumi ka nii mõneski ameerika kodus. Rootsis käisin esimest korda 1949 ja sünnitasin Karolinska haigles poja. 1953 asusime perega Rootsi elama ja varati peale seda maalisin esimesed kuus akvarelli eesti rahvariiete motiivil dr. Elmar Jakobsonile, kellel need veel praegugi on alles.

Siis sain tellimise hr. Lembit Kriisalt teha rahvariide akvarelle E. M. Produkti eesti jõululaada jaoks. Kui töötasin ateljee "Palisses", hakkasin maalima ehistaadrikstele ka rootsi rahvariide motiive.

Siis juhtus, et minu akvarelle eesti rahvariietest nägi üks rootsi arhitekt, kes oli tegev Rodukistitöö juhtus. Tema tellis minult Ingilarna rahvariideid akvarellis. Hiljem olen maalinud ka Jämtlandi ja teiste paikade rahvariideid.

1958 andis "Blomsterförmedlingen" välja minu 12 lillemotiivi, mis tuli mängile lilleäriedes ja on nüüd enamasti kõik läbi müüdud. Umbes samal ajal ilmusid "Produktis" kirjastusel trükitult viis eesti rahvariide motiivi, mis aga tuliid värvides käsitsi kolureerida. Nendest on veel järel väike arv kaarte motiiviga "Pühalepa neid".

Huvitav tõlesamne selles sektoris oli see, kui illustreerisin Mario Underi ballandi "Taevaninek". Vaevlesin nädalaid, kuu püüdsin joonistadu visakalad ingleid piika sürgijaga. Aga kui tegin nad valmis latuiks, läks kõist korraga lahti ja Underi inspireeriv luule andis loomingulise elamuse, mida rahulolustundega võib meenutada. Ma ei ole põlanud vaeva, et neid raamatuid käsitsi kolureerida. Ajakulu ja töövaev ei tähenda seejuures mitte nii palju, kui just püüm teha raamatuid lusksks, nii et ühsti raamat ei ole päriselt teise sarnane.

Möddumid aastal ilmus eesti rahvariiete esimene sari. Need on heameelel vastu võetud ja eesti ilusad rahvariided äratanud tähelepanu ka teiste rahvuste juures. Sellega on seletatav, et ka lähtaseid minu poole pöördusid ja tahtsid saada samalaadseid originaale.

Kõige liigutavam oli aga, et üks Eestist tulnud vanem naisterahvas jutustas, et need rahvariide motiivid ka kodumaal on sõdameliehedased ja populaarsed. "Need on nii puhtad ja ilusad, nii rõõmsad ja värvirikkad, et annavad värvi ka hallile chule "ütles ta mulle.

Silvia Leitu oiikab kergelt ja ütleb: "See on nagu saatus, mis liieebib mulle külge rahvariiete ja ilmse maailja kuitsust, justkui ma muud poleks teinudki. Seegi rast ma nüüd maalingi kingsseppi ja masinaid romantiliste unistuste asemel."

Vello

Rootsi raadiomehed ida propagandasaates

Praegu viibivad Baltikumis kaks Rootsi ringhäälingu kaastööliist reportaazhireisil — Bonni-korrespondent Günn Büttner ja Tidspegelni toimetaja Erik Goland. Nagu Ilia raadio rootsi saatest selgus, on nad Leedust tulles teel Eestisse. Läti oktoobrisooniraadio intervjueeris mõlemaid, kusjuures rootsikeelsed intervjueerijad juhindasid küsimusi ka pagulastele, kusjuures intervjueeritavad tegid märkusi, nagu "määratakse" just paguslased kogu informatsiooni Baltikumi kohta Rootsis ja see olevat "värvitud".

12. mail toimunud intervjuus seletas Büttner, et Baltikumi N. Liiduga liitmise hetkest peale ei ole olnud rootslastel selget pilti sealsetest oludest, nüüd aga võivat ta konstateerida, et need "jutukvalt eksisteerivad iseseisvate riikusteena, oma elu ja kultuuriga". Muljed olevat väga positiivsed Leedust ja Lätist, ning nad on ette veondunud, et sama mulje ootab neid Eestis.

Intervjueerija küsimuse peale, *kas hr. Büttneri ettekujutus enne reisi leidis katset roiskogemustest, mispeale viimane vastas eitavalt:*

— Et. Sellepärast, et meie arvamist on kahtlemata värvinud need, kes põgenesid... kes määravad kogu informatsiooni meie juures. Et muuseas öelnda, selleks tulime siia".

Intervjueerija konstateeris, et järelikult läti põgenikud Rootsis ennavad vale pilti sotsiaalsest kommunistlikust Lätist ja Büttner vastas:

— Jah, oleme saanud sellise mulje. Muljeid, milliseid ei saa konkreetselt kirjeldada.

Hr. Büttner kinnitas edasi, et loodetavasti hakkab nüüd rohkeid rootsi ajakirjanikke käima Baltikumis, et jutustada rootslastele selle elust.

Hr. Goland omapoolselt rõhutas, et talle on sügavat muljet avaldanud läti noorus. Läti on lääneopropagandale kõnetatud maa. Siin kasutas intervjueerija juhust ja küsis:

— Kõneldes lääneopropagandast oleme mõnikord kuulnud lääne ajakirjanduses, et läti rahvas on ikestatud. Kas olete konstateerinud mingit rõhumist läti rahva juures?

Hr. Goland vastas:

— Et. Absoluutselt mitte. Ja kuidas võiks näha, et rahvas on poliitiliselt teadlik 24 tundi järjest, nad peavad ju ostma oma leiba ja piima...

Intervjueerija pressis edasi:

— Aga võõrast maad külastades võib loomulikult näha positiivseid ja negatiivseid külgi. Võibolla olete kogenud meie juures midagi negatiivset?

— **Siiski. Nimelt, et ma ei saa hommikul klaasi õlut, millest lugu pean. Ja siis on siin kaitumist, mis meile ei meeldi ning liiga palju paberitükkisi. Kuid siurtes joontes olen väga positiivne ja mul on he.meel, et elatakse nii hästi kui siin.**

Hr. Goland seletas, et rootsi raadiel on kavas viis programmi Baltikumi kohta, mis algavad umbes jaanipäeva ümber.

Intervjueerija avaldas kartust, et kui reporterid jutustavad "objektiivselt", siis tekib "reaktsioon reaktsioonäärsete emigrantide poolt" Rootsis. Hr. Goland kinnitas:

— **Oleme teadlikud, et selline reaktsioon võib tulla. Kuid praegu me ei tea milliseks see kujuneb ja teiselt poolt ei tähenda see meile midagi...**

Reis on nähtavasti seoses selsisva Kossõgini külaskäiguga. Reporterid on loomulikult okupatsioonivõimude külalised. Kuna ned eesti keelt ei oska, siis hr. Büttner saksakeele oskajana arvatavasti teostab intervjuusid. Aga kellega? Selle saab vastuse ennustatud programmides, mille tendentsist intervjuud teatud mulje andsid.

● **Senator Eastlandi eestvõttel asutakse Kongressis kibi viima rigivastase õõnestustöö vastast seadust, millega saaks pürata kommunistide tegevust neegrite kiivilõiguste kaitse ja sõjavastaste demonstratsioonide organiseerimisel.**

● Oklahoma osariigis kukkus alla tüüritud reisilennuk 6 meeskonnaliikmega ja 92 sõdurist reisijaga. Surmaohvrite arv on eelalgul 82, kuid Kardetakse, et osa eluga pääsenud, kuid tulehaavu saanud sõdureid veel sureb.

Juhan Kukk 80-aastane

Juhan Kukk

Borásis saab 18. mail 80 aastaseks meremees Juhan Kukk. Juubilar on pärit Hiiumaalt, Kõrgessaarest.

Juba noorena siirdus ta merele ning Eesti Vabadussõjast võttis osa merelõkseuste koosseisus. Tema viimaseks laevaks, millel teenis omarlikluse lõpul, oli "Suur Tõll". Ta põgenes 1944 a. Rootsi ning tõi oma pasdis kaasa rohkesti kaasmaalasi. Ka paguluses jätkas ta merenehe kutset kuni pensionile minekuni. Nüüd vadab ta oma vanadsipäeva. Borásis kuulu tema rohkearvulised sõbrad ja tuttavad lähitavad juubeli puhul oma parimaid tervitusi.

J. S.

Las Vegas tahab näha võimlejaid

MALMÖ (EPL) — Leida Leesmenti Malmö-tüdrukud" on saanud USA-st juba mõne aja eest pakkumise esinemiseks kuulsas meelelahutuslinnas Las Vegases seoses ühe nue hilgelhotelli avamispidustustega.

Las Vegases on esinenud enamus maailmakuulsaid soliste ja ansambleid ja Malmö-lehe Arbetet teatel on kutse saabunud ühenduses Leida Leesmenti hiljutise edudega USA-turneel ja televisioonis.

Rühm, mis koosneb amatöördest, saab pakkumise vastu võta ainult siis, kui esinemised toimuvad guve jooksul, sest ollakse seotud õpingutega või tööga. Ameerikalased on pakkunud rühmale erakordselt häid majandusliikke tingimusi.

PÄEVAREFLEKSIOONE

STOCKHOLMI EESLINNAS Fruängenis oli ühel pealeõhtual käimas poliitiline aktivsus. Tsentrumis jooksid ringi algkooli vanemate klasside õpilased tüüpilises modsi-rüetuses ja jagades lendlehti, milles tutsuni inimesi anmetama vaba "Vietnami heaks". Allmaa-raudteelt tulejad viskasid pikemalt mõtlemata kroone kogujatele. Humaanne asi, peab toetama.

Üks siiski jäi peatuma ja küsis, et millisele Vietnamile see vaba läheb? Kunstnikusaikudega poisike vastas kiiresti: "Muidugi Lõuna-Vietnamile". Annetaja oli haaramas juba rahakotti, kuid küsis siiski igaks juhus: "Miida sa mõtled Lõuna-Vietnami all?" Poiss vastas: "Muidugi FNL-i, rahvusliikku vabastusliikumist". "Ah siis kommunieste," konstaterib annetaja ja pani rahakoti taaku tagasi: "Kas oled siis juba kommunist?" — Siin ei osanud poiss enam vastata ja ta jooksis nutgatuga ootava noorema habemiku mehe juurde, et nõu küsida ja rahalaid üle anda. Selgus, et koolijütsid olid poliitiliselt kindla rezhiimi all.

KUI HILJEM SELGUS ajalehtedest, et just Fruängenist pärinesid ka üks lipu põletand maimeeleevaldusel USA saatkonna ees ning et politsei on pressipiltidega käinud süüdlasi koolis otsimas, siis oli selge ühendus kahe sündmuse vahel nähtavasti oli mees Fruängeni tsentrumis kes suunas laste korjandustegevust vietcongile, identne selle koolmeistriga, kes seisis ka lipupõletajate-noorte taga. Ja siis lasti televisoonis kokku kaks meest, keiledest üks organiseeris arstimite saatmist Rannatavale vietnami rahvale ollenemata nende asukohast ja meelsusest, teine aga teostas rahakorjamist vietcongile relvade saatmiseks Moskva kaudu, siis jäi kuulus, kas Fruängeni turul laste poolt korjatud rahad ei läinud samuti Moskvasse relvade ostmiseks?

Küll on siiski hea, et lapsi ei panmud mugavuse järele kodu juures olevasse kooli, vaid lasen neid sõita linna eesti algkooli. Seni ei ole mods-õpetajaid.

FRUÄNGENI KOOLI rektor peab koolivalitsusele aru andma politsei pooli koolis süüdlaste selgitamisel tarvitatud meetoditest. Nota bene: mitte sellest, kuidas õpilased saitsusid vietcongile raha korjama ja tähelippu põletama. Ajalehed kritiseerisid, et sedaliki kodanikuõpetus on juhm ja illearune. See on muidugi õigus. Kuid eks ole Rootsile kahjulik ja illearune ka teismeliste laste rakendamine suurpoliitilistesse aktsioonidesse. Võibolla jüttis kodanikuõpetuse seisukohalt politsei külaskäilk siiski teatava vastumõju noorte hulgas levitatavale poliitilisele propagandale.

Rj.

KEVAD MANÖÖVER — KOITJÄRVE — METSAKOHU — 22.mail

Kohaliku elu

KOITJÄRVE

Kevadmanööver

Koitjärve ja Metsakodu ühine üritus — Kevadmanööver — tabub pakkuda tervitelikku ja huvitavat vaheldust nii noortele kui ka vanadele pärast pikka ja külma talvet.

Koitjärve osas on Kevadmanöövri kava pühapäeval 22. mail järgmine: kell 10.30 Hommikupalvus, mille peab Heino Rohtla. Lipuheiskamine. Kell 11.00 algavad metsa- ja seiklusrajad noortele ja vanadele ja matkamine. Ja ja meestele. Auhinnad. Kell 14.00 algab huvitav perekondlik autorally "Umber Lygneri". Auhinnad. Vahepeal võivad jalamehed harrastada kehakultuuri, nautida kevadist loodust, külastada töökõrsi, käia saunas või maitsta kohvi. Kell 18.00 toimub Kevadmanöövri lõpp-paraad ja auhindade üleandmine.

Skautlikud noored sõirduvad Koitjärvele juba laupäeval 21. mail ja alustavad ettevalmistustöödega Harjuranna laagrile.

Kõik Kevadmanöövrile! Vabatahtlikud ja pallivõlised!

Ahkäitest olenemata nüüd, kas Koitjärve võrkpalli valjakud ja mänguplatsid saavad valmis Harjuranna laagriks ja Koitjärve Suvepeoks.

Neljapäeval 19. ja reedel 20. mail (mis on ju enamusele vahad päevad) toimuvad Koitjärvel spordiplatsidе ehitamise talgud. Kõiki pallimehi ja spordihuvilisi codatakse appi. Teretulemast!

Kunstmaaterid ja plangu-vööpajad.

teid on hädasti vaja appi suurele värvimistööde talgudele Koitjärvel laupäeval 21. mail.

Värvimisele tuleb sõögisaalkohvik nii seest kui ka väljast, Laasi Tare ruumid, lipumasatid jne. jne.

Oma pintslid ja värvimisrullid palume võtta kaasa! Värv, kummikindad ja töö on igale kindlustatud!

Tulge, teeme elu värvikiliaseks!

†

Armast

Mihkel Baugus't

mälestab leinas

PEREKOND MIHKLA

†

Surma läbi lahkunud

sõpra

Eduard Tippo't

mälestab

ALEKSANDER AVALAINE

abikaasaga

†

Armast sõpra ja häid

eestlast

Eduard Tippo't

mälestavad

K. SAAR perek.

K. PILMAN perek.

M. JÜRIS perek.

A. KRAPP perek.

K. TOHV abik.

TÖNIS AUSMAA

EDUARD KARJEL

†

Surma läbi lahkunud

sõpra

Eduard Tippo't

mälestab leinas

ADOLF MOSSIN

abikaasaga

†

Unustamata armast ema

Ida Gutman'i

* 16. 2. 1888 V.-Maarjas

† 13. 5. 1966 Tallinnas

mälestab sügavas leinas

TUTAR

abikaasaga Rootsis

Puhka rahus kodumaa mullas.

†

Kallist õde, tädi ja ristiema

Ida Gutman'i

mälestavad sügavas kurbuses

HELMI abikaasaga

KOIT perekonnaga

MART perekonnaga

ELMAR perekonnaga

OMAKSED kodumaal

Puhka rahus kodumaa mullas.

Stipendiumid

Rootsi südame ja kopsuhaigustе vastu võitlemise ühing jagas mandel ahadel teadusliikult uurivatele arstidele stipendiumeid. Eestlastest said stipendiumid dr. Argo Kõvamees Stockholmi Serafimer-haiglast ja dr. Ilmar Salg Lundi haigla neuroloogiakliinikust.

● **Akersbergas kuulutati abielujatena maha Helle Mülk Stockholmist ja Nils Lindquist. Lauluus toimub 11. juunil Österåkeri kirikus.**

†

Surma läbi on lahkunud

meie armas

Kapten

Jüri Ader

* 2. 4. 1891 Torgus, Saaremaal

† 10. 5. 1966 Brooklynis, USA-s

Leinavad

Vennatütred SOFIE ADER

ja SALME JUBRINK

Rootsis

Vennapoeg ja õelapsed perekondadega kodumaal

Tädipoeg HENRY RAISK

Rootsis

†

Head sõpra

August Körgma'd

leinavad

THEODOR BLUNT

perekonnaga

HARALD TRUUPERE

abikaasaga

†

Armast sõpra

Major

August Körgma'd

mälestavad sügavas leinas

HELGA ja ELMAR MINNUS

†

Head unustamata sõpra

August Körgma'd

mälestavad

perekonnad:

A. AUSMAA

V. NURMELA

K. ORMUS

V. PRIKS

HELENE NÕMM

†

Oma liiget

Major

August Körgma'd

* 2.12.1891 Amblas

† 11.05.1966 Stockholmis

leinab

EESTI OHVITSERIDE

KOGU ROOTSIS